

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

La setmana ilustrada

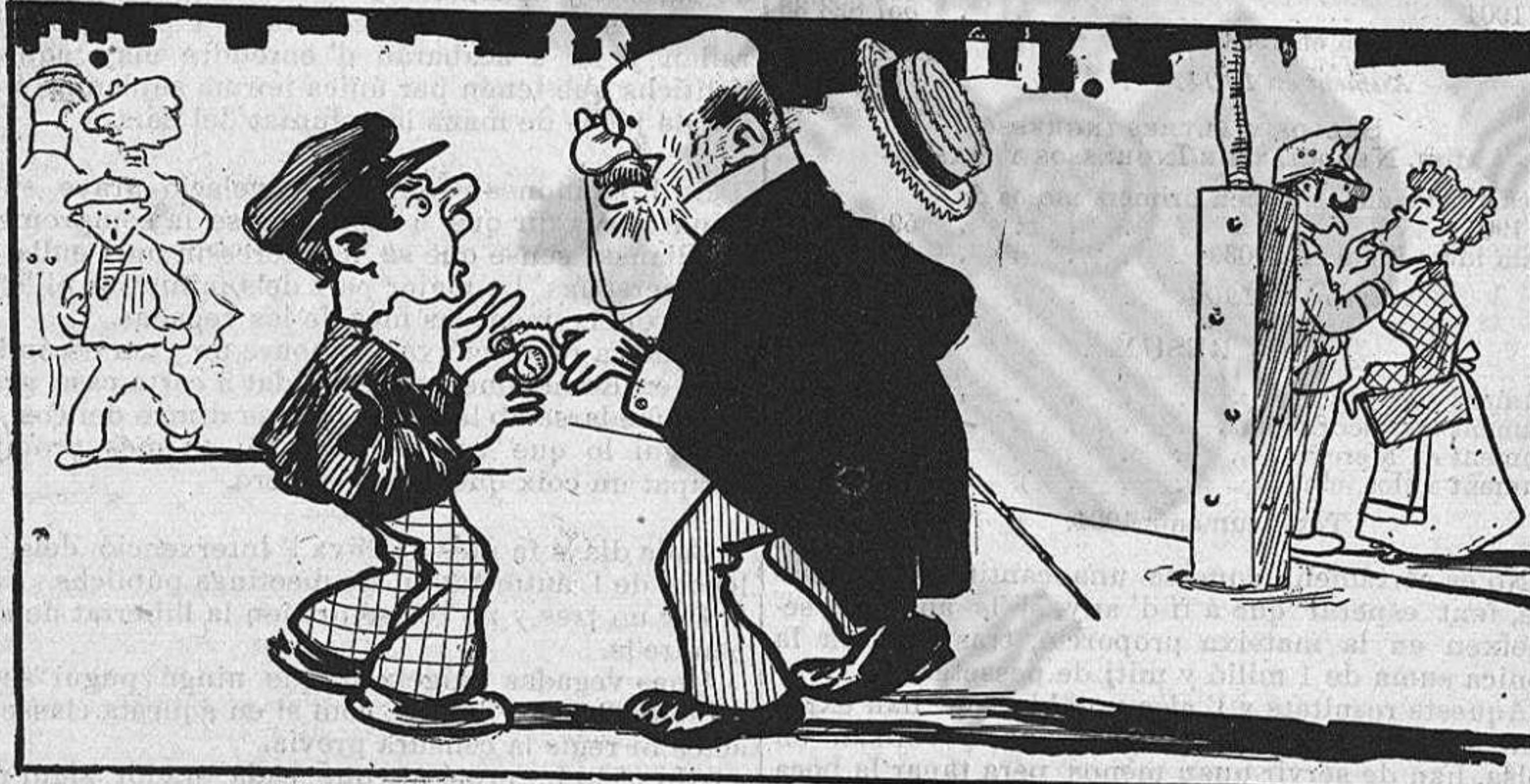

Accidents de una corrida que va ser molt discutida.

FI DEL DRAMA.

17 ANYS
PRESÓ
CORRECCIONAL

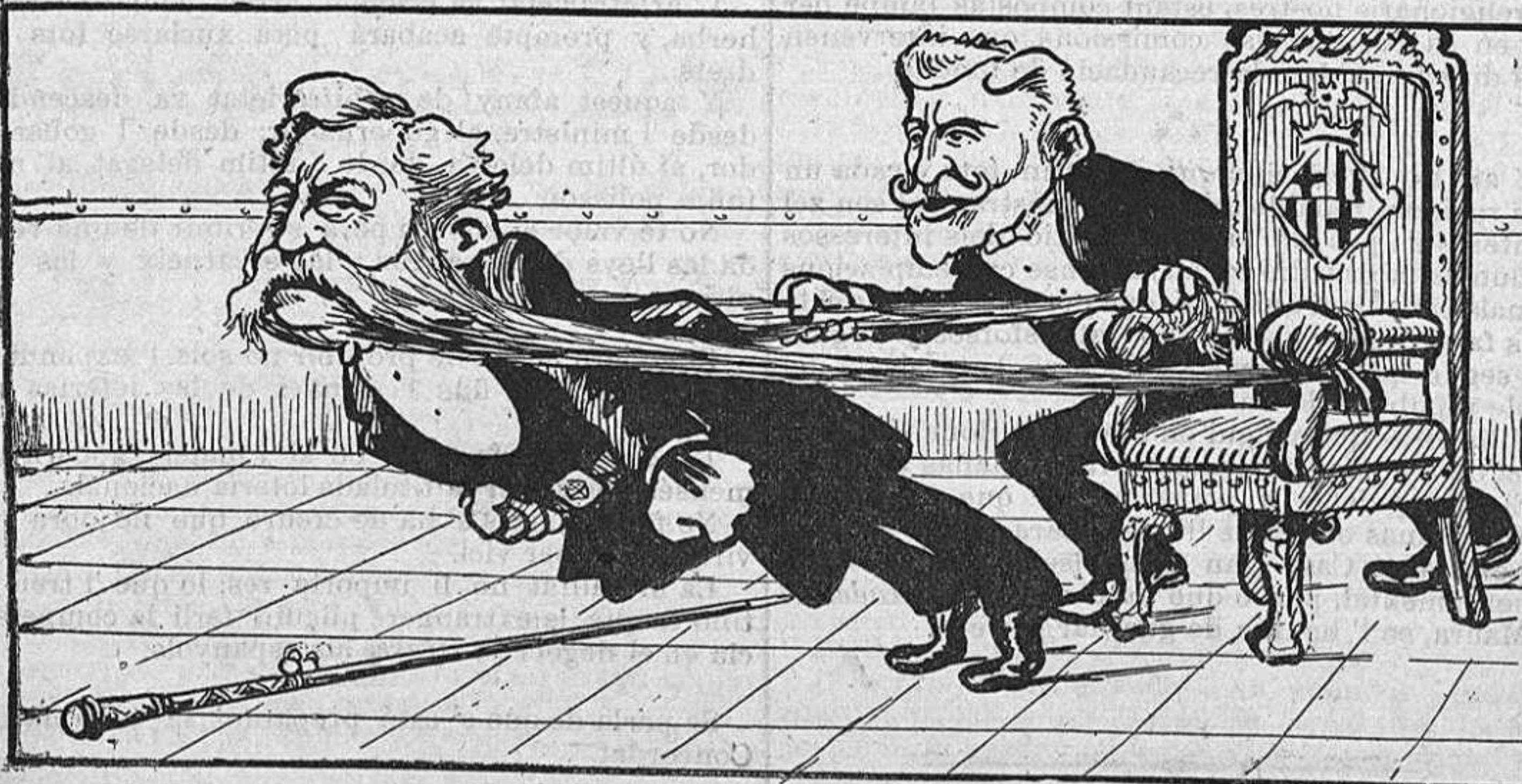
Gran pel·lícula final de un' obra sensacional.

Están en vaga 'ls barbers pro s' afayta pels carrers.

En John Bull, molt avispat, ja las unglas ha ensenyat.

Un que vol deixá'l silló y un' altre que crida: ¡Xó!

En el Congrés tot ho ensorra, aquest, ab un cop de porra.

DE DIJOUS A DIJOUS

Dos mesos li han bastat á la Justicia pera ins-
truir y terminar la causa de 'n Joaquim Mi-
quel Artal, desde la instrucció del sumari á
la publicació de la sentencia.

12 de abril: atentat contra en Maura.

12 de juny: condemna del agressor á 17 anys y
quatre mesos de cadena temporal y demés accesso-
rias.No's dirá que la Justicia pequi de pesada y can-
sonera, quan li convé mostrarse diligent y activa.La impresió que va produirnos l'acusat es la
que ja teníam formada, prenen per base d'estudi
les seus antecedents. L'Artal es un disgustat de la
vida, á causa de les humillacions que ha hagut de
soportar, primer com á orfe, assilat en un estab-
liment benèfich; després com á artista incipient plé
d'aspiracions que li anaven sortint frustrades, y
per últim com á criat de un senyor, que al utilitzar
els seus serveys per poques pessetas al mes y la vida,
semblava encare vèndreli protecció.Veyento tot de color negre y sentintse deprimit
com l'últim dels mortals, un impuls interior l'
arrastrá á buscar la notorietat, realisant un fet de
resonancia, perque vejés el món qu'era capás de
alguna cosa més que de treure á passeig cada dia al
gos del seu amo lligat ab una cadena.Y aprofitó l'ocasió del viatje regi per atentar á la
vida de 'n Maura, no per odi á n'aquesta personalitat,
sino per creure que l'primer ministre del rey era
l'principal responsable del actual ordre de cos-
ses, en que hi ha tanta gent que sufreix, sense es-
peranza de millora, formant sos dolors un viu con-
trast ab els que disfrutan com agabelladors que son
de tots els goigs de la vida.Tal es en síntesis lo que's dedueix de las decla-
raciones del Artal, frances, claras, sinceras, fetas á
cor obert, sense subterfugis de cap mena, com si no
hagués tingut el menor propòsit de excusar ó amio-
norar la seva responsabilitat, ans al contrari, ten-
dint més bé á agravarla y deixant á la defensa casi
sense elements.L'avocat defensor Sr. Gómez Cestino troba for-
mulatedas las conclusions, no essentli possible ja fer
proba sobre l'evident desequilibri mental del acu-
sat, á que 'deu l'obsessió que l'mogué á cometre
l' delict. Alguns altres ab molta més culpa que l'
Artal han beneficiat aquest medi: recordis sino 'n
Samuel Willié, matador del Sr. Bofill, y més recent-
ment el partidista Ramón Siscar, salvat del patíbul
després de pronunciada una sentencia de mort, graci-
à la intervenció dels Srs. metges que certificaren
que durant la seva estancia á la presó s'havia
tornat boig.Al Artal li han carregat totes las agravants: li han
atribuit dos distints delictes, el de tentativa de
assassinat y l' de atentat, ab las circumstancies de
premeditació y alevisia. A totes las preguntas—y
eran totes de accusació, cap ni una de defensa—el
Jurat respongué que Si.En Maura pot donar-se per satisfet de que per una
esgratinyadura curada en menos de dotze dies, quell
mateix en una de sas humorísticas frasses habi-
tuials calificá de puntura de vacuna, s'hagi senten-
ciat una causa en dos mesos justos, y s'hagi pro-
nunciad un fallo condamnant al vacunador á 17
anyos y quatre mesos de cadena.Digüem ab l'adagi francés:—A tout Segneur tout
honneur.

PEP BULLANGA

Una nova barrinada

ALMERÓN, en el seu últim discurs, ha afirmat una vegada més la política republicana, demostrant irrebatiblement la ràho de ser de les aspiracions que sustenten.

Dos parts distintas compren la seva oració parlamentaria: una referent al últim viatje regi, y la segona relativa á la qüestió del Marroc. Comprengó en Salmerón que no podian quedar en peu las malicioses reticencias formuladas per en Nocedal, suposant que l'viatje del Rey á algunes províncies havia tirat per portas ó poch menos al partit republicà. Era precis amagar la satisfacció de 'n Maura, cantantl quatres veritats: demostrarli que no es tot lo que á copia de fregadissa va fer lluir, sino llautó y encare del més barato.

Que'l partit republicà va tançar en una actitud de una serena templança durant aquell succés es cosa que ningú ho ignora, y va ferho pera demostrar la seva fortalesa y las seves condicions de partit de govern. ¿Qué dirian d'ell si hagués apelat á l'algarada?

En cambi, quién resultat ha donat el viatje? Quién bé positiu ha quedat d'ell en la vida del país?

Salmerón va senyalar els afalachs fets als elements regionalistes, l'avivament de las tendencias clericals, las manifestacions reaccionaries realisadas pel carrers de Barcelona, verdaders insulte llansats á la fas no ja sols dels republicans, sino de tots els liberals sense distinció.

Se fixá en un dol de familia que no fou bastant per interrompre las festas organitzadas per en Maura: feu menció aixís mateix de la horrorena catàstrofe

de Villanueva de las Minas, que no meresqué una visita de consol á las viudas y als orfes, ab tot y trobarse el rey en la província de Sevilla. «El rey—digué en Salmerón—no tenía que cuidarse de esas cosas, porque el rey sólo ha aparecido como el rey del rico, no como el rey del menesteroso y del trabajador.»

Per altra part els efectes qu'en certa gent impresionable pugui haver produxit el viatje regi ab las festas y pompas, ja's cuidarà de desvaneixel', el poble republicà quan arribi l' hora. Podém citar un fet que no dona lloch á duptes:

«Zaragoza afirmó su representación republicana, después de haber rendido el tributo de respeto á la persona del jefe del Estado. Eso es lo que haremos en todas partes y donde quiera; y si aquí, en vez de hacer de este régimen representativo una farsa de tales condiciones que llega á producir repugnancia física, se llegase á dejar el libre ejercicio del derecho del ciudadano, nosotros mostráremos que, en vez de ocupar ese banco ese Gobierno, debería ocuparlo quien de estos bancos sa- bajador.»

Aixís va expressarre l'ilustre jefe de la minoría republicana en el punt concret del viatje regi. El general Prim, avants de la Revolució, deya:—Tancu vintiquatre horas las tropas en els quartels, y veureu si la causa de la llibertat triuña.

En Salmerón diu:—Deixeui lliure, ben lliure l'dret del ciutadà, y veureu qu' es que adquirirà l'dret de ocupar el banch del govern.

Ab aquesta seguretat pot expressarre tan sols el jefe del únic partit que avuy conta en el país ab forsa de opinió suficient pera regir á la nació, repartint els desastres produixits pels governs al servey de las vellas y caducas institucions.

**

Y en demostració de que 'ls desastres que 'ns arrebaten el poder colonial no han cessat encare, aquí teniu la situació desairada d'Espanya, mentre s'está ventilant el porvenir del imperi marroquí. Existeix en el nostre país un funest dualisme: els poders del Estat prenen una direcció oposada a las necessitats y aspiracions públicas. Desaparecida la coexió y l'energia de la vida colectiva, aquesta pot desferse y la nació pot arribar á disolre's.

Fixantse en las revelacions fetas pel Comte de Romanones de que Espanya havia estat compromesa per espay de cinch anys en la Triple Aliança, sense que ningú ho hagués sapigut, més que dos t'res persones, afirmá que no sembla sino que imperi en la vida del Estat una voluntat extraña á la Nació y ab freqüència enemiga de la Nació mateixa.

Al advertirli que s'havia negat lo dit per en Romanones, replicá l'insigne orador:

«Lo que yo digo es que si este hecho queda en la memoria negativa que ha o puesto el señor ministro de Estado á la denuncia expresa, solemne y concreta del conde de Romanones, el país aquí, la conciencia del mundo fuerza, pensarán que si hay ministros capaces de servir á la Corona, no hay ministros capaces de honrar, tanto como sirven á la Corona, al país que gobiernan. Esto es lo único, no pretendo más.

Y claro es que con este punto gravísimo, se enlaza este otro de que no debo ciertamente prescindir, porque hemos recibido de la historia sangrienta, crueles lecciones. Nosotros hemos visto que han pasado desde la Edad Media, hasta el presente, representaciones dinásticas, con las cuales se ha ido, cada vez más, ahorroando la conciencia nacional, deprimiendo su espíritu, empobreciendo su raza, para mantener una representación abominable, indigna en todo respecto del sagrado nombre de España; y es necesario que, de una vez para siempre, salgamos de tan miserable derrotero y sepámos si, por servir á una dinastía, se va á hacer todavía que España vaya cayendo de tumba en tumba, hasta ser el ludibrio de las naciones.

La Monarquía, divorciada del poble, es la que ha produxit la horrorena decadència de la nació.

Son tantos los hechos, tantos y tan repetidos los que en este proceso de reinados de Austrias y de Borbones, pudiéramos evocar para poner el sello á esta nota de sus gobiernos, que tendría quasi que hacer un curso de historia desde el renacimiento acá; pero yo quiero solo recoger aquello que acercándose al tema de nuestro debate, sirva para demostrar de qué manera ha andado desorientada toda nuestra política internacional, para invocar recuerdos cuya substancia no hemos sabido hacer que se consolide en el proceso de la historia, y cómo hemos caido, según acontece con las formas caduques de los Estados, en aquella situación en la qual se ha ido la esencia, la virtualidad de la idea, y ha quedado el ritual, que cae fácilmente en el ridículo del simbolismo del poder; que en esto acontece en la vida política como en las más altas esferas de la idealidad humana, que cuando la idea desaparece, queda el ídolo y el ídolo degradada, el ídolo corrompe, el ídolo petrifica; la idea, solo es santa, la idea solo es fecunda, y cuando no se sabe incorporar nuevas ideas en el proceso de su transformación, se ha cumplido el destino en la vida de aquel Estado, y si del Estado ha trascendido á la nación, ha acabado también la vida de la nación, para que como despojos se la repartan los que tengan mayores destinos que cumplir. (Muy bien en la minoría republicana.)

Hemos sido un pueblo de tal naturaleza débil en tolerar esta acción de los gobiernos, que va unida la última página de victoria de nuestra heroica Marina, heróica siempre y que ha llegado á consagrar su heroísmo en el martirio, á una torpeza de los gobiernos, que han creido, por la representación mayestática, que todavía podíamos invocar poderes ante las libres naciones americanas, en mal hora para nosotros, en hora felicísima para el progreso del mundo, emancipadas del inepto, abominable Poder de los reyes españoles. (Aplausos en la minoría republicana.) Eso hay que decirlo; lo hemos de decir, primero á título de hombres justos, después á título de patriotas; porque corriendo el velo por tales hechos ó todavía defendiendo esplendor de poderes tradicionales, lo que hacemos es cavar la fosa, en la que hasta sin honor haya de ser sepultada nuestra Patria.

Hauríam de transcribir tot el discurs del inspirat republicà pera patentizar que per la seva boca parla la patria sedenta de regenerarse y de recobrar la perduda grandesa.

Els nostres enemichs diuen que 'n Salmerón en tots els seus discursos se coloca en el mateix punt de vista y reproduxeix els mateixos argumentos. Es veritat, y aixó l' hora. No es el retòric tornadís que va adelerat en busca del aplauso fent brillar els mirallots de una xerrameca insustancial, ó efectuant vistosos jochs malabars ab las bolas del sofisme, davant de un públich embabiecat; es, pel contrari, l'estadista eminent, de mirada penetrant que domina las qüestions desde sa major altura, y marca la seva solució ab accents de una veritat y de una sinceritat.

LA CAMPANA DE GRACIA

La presó nova

tat irrebatibles, que trucan á las portas de la conciencia nacional.

Res té d'extrany que 's coloqui sempre en el mateix punt davant del obstacle qu'es precis derribar á tota costa. Té 'ls peus sentats sobre terreno ferm per atacar-lo. A cops de mall enfona 'l parpal dintre la roca. Cada discurs produeix un efecte. Avuy un forat, demà una esquerda, prompte arribarà l' hora de carregarlos ab la dinamita del sentiment patriòtic y de las ansietats progressivas. La Revolució calerà foch á la metxa, y aqueix obstacle de pedra caurà fet á micas com cauria una muntanya minada en sas arrels, á l'esbranzida de una explosió formidable.

P. K.

CANTIN NÚMEROS

A que alguna vegada hem atacat á certs regidors de Barcelona per la seva conducta equívoca y poch transparent; ja qu'en una ocasió hagueren de batre 'l cou fins á lograr que 'ls edils que 'l poble republicà barceloní va enviar al Consistori formessin un núcleo compacte, y en tots els assumptos polítics ó que ab la política 's rosseessen més ó menos directament, aparesquessin col·laboracions y sense donar may certs espectacles que sola serveixen per engraxiar als nostres enemichs, avuy ens fem un deber en consignar un grapat de datos satisfactoris, relatius als considerables auments qu'en tots els ingressos ha tingut l' administració municipal de Barcelona en lo que va d' any.

Abstinguemnos de comentaris y cantin números:

CONSUMS

Recaudació en els cinch primers mesos de 1904. 7.645.882'55

Idem idem idem en 1903. 7.274.524'70

Aument en 1904. 871.857'85

ESCORXADORS (CARNES)

Recaudació en els cinch primers mesos de 1904. 1.788.762'19

Idem idem idem en 1903. 1.681.853'78

Aument en 1904. 106.908'41

ESCORXADORS (PORCHS)

Recaudació en els cinch primers mesos de 1904. 930.215'87

Idem idem idem en 1903. 857.290'89

Aument en 1904. 72.924'98

MERCATS

Recaudació en els cinch primers mesos de 1904. 557.828'88

Idem idem idem en 1903. 508.209'80

Aument en 1904. 54.614'08

SELLOS Y ALTRES INGRESSOS DEL NEGOCIAZ DE INGRESSOS Y GASTOS

Recaudació en els cinch primers mesos de 1904. 592.820'70

Idem idem idem en 1903. 585.725'77

Aument en 1904. 56.594'98

RESUM

Aument en Consums. 871.857'85

Aument en Escorxadors. 179.883'89

Aument en Mercats. 54.614'08

Aument sellos, etc. 56.594'98

Total aments 1904. 662.400'20

No es certament aquesta una cantitat despreciable, fent esperar que á fi d' any, si 'ls auments segueixen en la mateixa proporció, traspassaran la bonica suma de 1 milio y mitj de pessetes.

Aquests resultats y l'alsa notable que han experimentat els valors municipals que 's cotisan en bolsa, han de servir quan menos pera tapar la boca als sistemàtics enemichs del partit republicà, que 's desfan en injurias y en improperios contra l'administració municipal, qual majorità està composta de corregidors de la ciutat, estant compostas també per ells en sa totalitat las comissions que intervenen més directament en la recaudació de fondos.

Y ara no diré sin que procurin tots y cada un dels regidors republicans donar mostres del seu zel y interès en pró de la bona gestió dels interessos comunals: no vacilin en aislarr sense contemplacions á qualsevol, signi qui signi, que per la seva conducta no's fassí dignes dels seus honrats esforços, y tinguin per seguir que contarán ab l'apoyo entusiasta del poble republicà de Barcelona.

Y llavoras que vingui en Maura á donals hi 'l recaudet de que días enrera parla en Planas y Casals.

Els taruguitas á posteriori, els que no podent guanyar unes eleccions il·luyant cara a cara 's refien per escalar la Casa gran de qualsevol barrabassada gubernamental, per lo que toca al ansiat recaudet de 'n Maura, se l'haurán de guardar per ells.

¿Reforma del Concordat governant en Maura? Pastarada!

Ja veurán com en lloch d' emancipar á Espanya de la tutela papal, se reblaran més y més las cadiñas que la tenen unida ab el Vaticà.

Per lo vist el Papa pretén buscar á Espanya lo qu'está á punt de perdre á Fransa.

No s' tenia prou ab la pesada dels frares francos, que s' hi agregarà la torna de la reforma del Concordat en sentit restrictiu. Y si això encare no bastés, no hi faltarà l' dit de'n Maura per acabar de fer caure l' plafet de la balanza.

Per més que 'ls que aquí podrían explicarlo, nejan qu' Espanya hagués format part de la Triple Aliança, son molts els periódichs estrangers que ho afirman y ho puntualisan.

Segons ells, Espanya estigué compromesa ab Alemania, Austria y Italia desde 1890 á 1895, de tal manera, que si hagués esclatada una guerra europea, hauria hagut de hostilizar á Fransa.

La Fransa, al últim, se'n va adonar y l' govern espanyol va ferse enrera.

Tots aquests tarugs diplomátichs, realisats á espatllas del país, son de tal naturalesa, que posan els pels de punta.

Sols aixís se comprén qu' Espanya 's trobi sempre tapada d' ulls y en el cantell del abisme.

Després de tot si sobrevé algún desastre l' saldan sempre ab la sanch dels proletaris.

BELLPUIG, 13 de juny

Dissapte passat s' efectuá l' matrimoni civil de D. modest Majordom y D. Perpétua Saperes. L' acte tingüé gran importància havent-hi assistit distingida concurrencia, y una gran gentada presenció el pas de la comitiva.

Ab aquest motiu la gent de sotana ha tragat molta bilis, sobre tot tractantse del primer casament d' aquesta classe en el poble y en perspectiva de no ser l' últim.

SECUITA, 10 de juny

Ab motiu de una carta, l' escarbat piloter va dir entre altres ximplesas que valia més matar y robar que murmurar de la religió, y que les societats modernes (referit al Centro y Juventud Republicana) sol serveixen pera embrutar á la gent separantlos del camí del bé.

Cuidadito, mossen Paella, que si s' entrenabas ab el Centro, molt fàcil que caygu que no alsarsse més.

ARTESA DE SEGRE, 7 de juny

Diumenge en aquesta vila s' hi efectuá un bateig protestant, acudint-hi numerosos evangelistas de per aquets voltants. El bateig era de una nena del conseqüent don Emili Mir.

Si desaparegués la hipocresia dels descontents en matèria religiosa aviat això, ab actes per l' estil, sembla una nació completament civilizada.

CALAF, 13 de juny

Tením un mossen molt amich de fer professóns. Per qualsevol motiu surt ab el Cristo pels carrers. Ell fà y desfà y es mes autoritat que l' arcalde, per ser aquest un calsassas cara-catalanista que no mes sab brillar en funcions clericals.

El dia 22 varem celebrar un gran meeting republicà y aquest fulano va tenir á bé prohibir la manifestació ab música; y en canvi ells á cada moment entorpeixen la via pública ab sas moixigangas ridícules.

Deu els crifa... y ells s' entenen.

FIGUERAS, 7 de juny

Las hicas de María han tornat de Montserrat. ¡Pobres, totas ignocentetas, durant el viatge han sigut acompañadas pels ministres del Senyor! ¡Quina ditxa per elles y quina alegría pels pares! Està clar, com que tan les beatas que les acompanyaven com els mossens que les guian eran de confiança y liures de tot pecat, é d' aqüí s' podian confiar millor que a n' els mateixos ministres de Deu?

¡Sembla mentida qu' en una ciutat tan liberal com Figueras hi hagi encare tanta llana!

SAMPEDOR, 12 de juny

Ab motiu de haver cantat unas coplas anti-clericals, un honrat traballador al cafè Xinito, sembla que l' alcalde borrego, per indicació del escarbat (del qual es defensor acérkim), ha pres midas de repression per l' concert próxim, á fi de que no s' taxti la hora dels explotadors de la llana. A quin efecte hi enviarà el delegat Ximenes.

Aixòs bra nostre alcalde, que ab prou feynas coneix las hecerolas.

BLANCAFORT, 12 de juny

Apreciado Director: Se dignará insertar esta carta en LA CAMPANA DE GRACIA, es lo següent: Fa algunes setmanas que l' comediant negre d' aquest poble estava venent bitllets pera rifar una imatge de la Puríssima que, segons deya, era una prenda de molt valor. Donchs el diumenge, després de les funcions de la tarda, s' efectuá el sorteig; naturalment, lo que fan els comediants, després de la comèdia, vé la rifa. Moltes ratas de sagristia se quedaren ab un pam de nas al veure que lo que s' estava rifant no era mes que un tros de guix ab formes de imatge, que encare no valia quatre rals.

Madrit-Sant Boy

ABEN aquell Robert de las cabras, que n' donava dugas de negras per una de blanca?

Donchs ara es á Madrit, sinó que, perque no l' conequin, s' ha cambiát el nom, y s' diu Guillém Osma, figura en la alta política y es nada menos que ministre d' Hisenda.

Ocupant una posició tan privilegiada, no 'ls dich res de las maravillosas iniciativas qu' en el desempenyo del seu càrrec desenrotilla. El seu especial talent ha aumentat á compás dels seus progresos polítichs. Y si quan trafiguejava ab cabras feya aquellas baratas que tant renón li van donar, calculin las agudesas que avuy qu' es tienent pert un ral del seu valor.

Pero la broma encare no acaba aquí.

El especuladors han acudit á la subasta d' or efectuada pel Banch de ordre del senyor Osma, y pagant un 37 y mitj per cent de prima se'n han emportat á casa cent mil drets.

Ara bé; com que l' Gobern accepta l' or en pago dels drets de Aduana, abonant, ara com ara, al portador una prima de 38 y mitj per cent, resulta que l' senyor ministre ven per 37 lo que á n' ell li ha costat 38.

Pot donar-se una parodia més bonica del famós negoci de las cabras? Cada cinquena, pel mer fet de passar de la mà dreta á la esquerda del senyor Robert pert un ral del seu valor.

Pero la broma encare no acaba aquí.

L' or que 'ls comerciants han adquirit quedará guardat en las seves caixas de ferro? No: lo més probable, lo segur casi, es que tot aquest dinar ser-

virà per pagar els drets d' Aduana de las mercancies que ara hajin d' entrar. Y com á l' Aduana els pendràns las monedes d' or al canvi de 38 y mitj per cent, se donarà l' cas curiosíssim de que 'ls afortunats especuladors, després d' haver comprat el dilluns las cinquenas per 37, tornarán á vendrelas el dimarts per 38 al mateix que las hi ha venudes...

Deiciosa operació, que sóls en el manicomio que 'n dibé capital de la nació pot realisarsel...

Vist aquest senzill botó de mostra, ¿no li cau al lector l' ànima als peus, comprendent que tot això de la regeneració econòmica es una fantasia sense sentit comú, una broma de mal gènero, sostinguda per quatre caballers que s' figurau que per ser ministre n' hi ha prou ab posar-se una casaca ben brodada y publicar de tant en tant alguna tonteria en prosa en las columnas de la *Gaceta*...

FANTASTICH

ACTE SEGÓN

DEL SAYNETE TITULAT: «REFORMA DEL CONCORDAT»

—Amich Maura... ¿Vosté aquí?

—Jo aquí, respectable Nunci:

hem caygut en un renunci

y aixís no podem seguir.

No deu vosté havé olvidat

que quan al nou sigle entravam

vam d' á la nació que anavam

á reformar l' Concordat.

—Vritat es que aixís vam dirho,

pero ja sab qu' era broma...

—No aixegui tant la veu, home,

que algú podrà sentirlo!

El poble estava indignat.

Neguitós, sense pa á taula,

descals, en una paraula,

La caricatura al extranger

¡Pobre rus!... Era un colós, sí; pero tenía 'ls peus de fanch.

(Der Scherer.)

tantans com vulgui. No 's necessita subasta, ni Banch, ni govern ni res.

—Corrent, donchs. Partirém la diferencia. Pera facilitar l' operació y enllepolir als aficionats al or, pot posar las cinquenas á subasta al tipo de... 37 y mitj per cent. ¿Li está bé?

—Se cumplirán ab tota escrupulositat las ordres del senyor ministre.—

El director del Banch queda rihibit y l' aixerit ex-comerciant de cabras se'n torna al ministeri trencolat de satisfacció y dihentse y repetintse cent y mil vegadas:

—Quina pensada més hermosa he tingut! Ara m' sabreu dir si circula or... Ara veureu si baixan els cambis...

Ab arreglo á las disposicions del enginyós ministro la subasta s'ha fet, y cent mil duros en monedas de vinticinch pessetas han sigut entregats al mercat al tipo de 37 y mitj per cent de sobrepuig.

S' ha d' advertir que aquest or posat á subasta es del Gobern, qui l' adquiraix per conducte de las Aduanas, que cobran en vil metal els drets d' importació de certas mercancies.

Y aquí apareix la part verdaderament cómica del assumptu y 's demostra que 'ls negocis que 'n Robert feya ab las cabras quan era cabrer, continua fentlos ab els interessos de la nació avuy qu' es ministre.

El especuladors han acudit á la subasta d' or efectuada pel Banch de ordre del senyor Osma, y pagant un 37 y mitj per cent de prima se'n han emportat á casa cent mil drets.

Ara bé; com que l' Gobern accepta l' or en pago dels drets de Aduana, abonant, ara com ara, al portador una prima de 38 y mitj per cent, resulta que l' senyor ministre ven per 37 lo que á n' ell li ha costat 38.

Pot donar-se una parodia més bonica del famós negoci de las cabras? Cada cinquena, pel mer fet de passar de la mà dreta á la esquerda del senyor Robert pert un ral del seu valor.

Pero la broma encare no acaba aquí.

L' or que 'ls comerciants han adquirit quedará guardat en las seves caixas de ferro? No: lo més

completament escurat, passava las nits y 'ls días en continuo frenesi y no sabia sortir

d' aquest crit: *Economias!*

Era aquella una obsessió

que l' Gobern ab horror veia,

perque, lo qu' entre si's deya:

¿D' ahont sortirà'l turró?

¿Qué omplirà d' aquí endavant

la olorosa olla del ranxo,

si al fi s' arma un saffarranxo

y 'l poble queda triunfant?

—Trobo que aquest recort es

una sortida de tó.

—No ha passat ja tot allò?

Donchs amunt; no hi pensém més.

—Ay, Nunci... Molt al contrari:

si volém procedir ab tino y pará'l xubasco, opino

que lo que convé es pensarhi.

Vagi recordant l' història

y veurà com tinc rahó.

—Qué feu llavors el patró

al sentit aquella cridoria?

Va dir: «Nobles ciutadans:

vostra indignació es fundada;

aném a dà una esmorzada

á tots els sous xichests y grans.

Y com lo més pleonàstich

es el rengló religiós

darérem un cop vigorós

al pressupost eclesiàstich.

El plan està ja acordat:

demà marxan emissaris

á fé 'ls passos necessaris

per reformar l' Concordat.

El quid, com vosté no ignora,

donchs ja se 'l va advertí aixís,

era calmar del pais

l' agitació atterradora.

Una volta aixó lograt,

segona era de preveure,

ens van tornar á posar á jeure

ab santa tranquilitat,

y quan alguns matxacóns

venien per enterarse,

els deyan: No impacientar-se,

estém en negociació.

Aixís hem passat tres anys

sense cap preocupació,

La caricatura al extranger. — Intel·ligència cordial

L'Africa ja no 'ls divideix. Ara son els els que se la divideixen.

Ara, per lo que respecta á lo demés, ens acullim als beneficis promeors en la fulla al cristiano que la publicare. Que 'ls nostres lectors la llegeixin y la guardin, segurs de que quan la dona 'ls vagi de part, posantli la carta (ja poden suposar ahont) podrán prescindir dels serveys del metje y de la llavadora, lo qual sempre es un adelanto.

Sevilla deyan lo mateix que aquí, que no s'invertiría un sol céntim de las arcas municipals en el viatje regi.

Y á pesar de aquesta seguritat, s'ha realitzat una transferència de 38,000 pessetas, pera cubrir els gastos fets.

Aquestes coses son certs menjars indigestos, que fins després de molt temps de consumits, tornan á la boca.

El dilluns de aquesta setmana era l'sant de 'n Maura.

Sant Antoni!

Ab tal motiu sembla que va rebre de Barcelona un gran número de regalos.

En González Rothwos va enviarli un bastó de matalasser.

El general Zuleta, una gorra de quartel.

L'Eminentíssim Cardenal Cassanyas, un pot de indulgències plenàries en conserva.

El president de l'Audiència, un testimoni autèntich de la sentència condemnant al Artal á 17 anys de presidi.

El Sr. Monegal un utensili pera fer la cambra.. de comers.

El mes rumbós de tots signé l'Sr. Boladeres, que li envia dos pels de les seves patillas dintre de un medalló, ab el següent lema: «No me olvides.»

Un regionalista qu'ensenyá l'orella.

El marqués de Camps ha presentat la següent esmena á la reforma de la lley electoral:

«Para que el elector pueda emitir su voto, será condición precisa la presentación de su cédula personal al presidente de la mesa.»

Es á dir: no votaran sino 'ls que tinguin cédula. Els vots estarán á disposició dels expendedors de cédulas, y á mercé, per consegüent, dels que vulguin gastarse mes diners en adquirirne.

Sr. marqués de Camps: se li veu el porta-mones. Fíquise'l á la butxaca.

Un diputat carlí va presentar una proposició al Congrés demandant que aquest declare que havia vist ab disgust que Mr. Loubet, durant la seva estancia á Roma, no hagués anat á visitar al Papa.

Una proposició eminentment cómica.

A pesar de lo qual va ser votada nominalment, havent donat el seu vot en favor d'ella... ¿qui dirian?

«El Sr. Soler y March! Un regionalista que usa alternativament dos prendas pera cubrirse 'l cap: la barretina y la boyna.»

La situació dels russos no 's millora poch ni mica en l'Extrém Orient. Els japonesos pegan de ferm, y no 'n vulguen mes de polsaguera que la que surt dels russos!

«Que s'hi ha de fer! Las nacions, al igual que 'ls individuos, tenen la seva planeta!

Per un o'està representant heràldicament l'imperi moscovita. Y la Russia no 's pot desentendre del seu destino. Desde que va estallar la guerra, està fent l'ós.

Una notícia que no deixa de tenir la seva significació:

«Ha sigut negat el bronze sollicitat pera la construcció del monument á Castellar.»

Naturalment, aquesta negativa ha partit del govern de 'n Maura. Perque vamos á veure: qui' era en Castellar com orador al costat d'ell?

Van passant els días, las senmanas y 'ls mesos desde que D. Alfonso va dir per primera vegada qui' aspirava á ser el primer agricultor d'Espanya.

Posteriorment ho ha repetit una porció de vega das, y es fàcil que ho repeiteixi encare moltes mes.

Y no obstant, aquesta es l' hora en que 'l seu govern responsable no ha fet ni pensat res en pro de l'agricultura. Ni una mida beneficiosa, ni un projecte útil, res enterament.

Si jo sigués amant de l'agricultura, y tingués uns ministres aixís, ¿no saben lo que faria?

Els faria ser agricultors si' s'plan per forsa.

Y al efecte comensaria per enviarlos... á escardar cebollinos.

A Mérida s'han reunit els remaders pera pendre 'ls oportuns acorts en vista dels efectes funestíssims que ha produït en el bestiar la vacuna del Institut bacteriològich de D. Alfonso XIII.

Ab motiu de aquesta vacuna hi ha mes de 8 mil ovelles atacades.

Remader de Mérida voldrà ser pera fer una proposició als meus companys de penas y fatigas.

«Ha enmalaltit á las ovelles la vacuna del Institut bacteriològich de D. Alfonso XIII? Donchs cap á Madrid ab elles, y en sent á Madrid cap al Congrés, y en sent al Congrés, que 'n Maura las hi dirigeixi la paraula.

«Volen dir que ab un discurs de 'n Maura no 's curarián?

A la inauguració de la presó nova varen acudir-hi las autoritats y moltes personas significades en las esferes de la política y de l'administració.

Tots ells hi anaren en carruatge. ¡A la presó en cotxe!

Un espectador deya:

«Bé valdrà la pena de que s'hi quedessin, y aixís podrían dir ab propietat que l'havien inaugurat!

Aquí va l'últim episodi:

«Al caure la tarda y davant de la inminència del assalt, eixiren per un portell que donava á lashortas de

Sant Bertrán, el Virrey, els bisbes de Barcelona, Urgell y Vich y altres autoritats compromeses ab el Govern central. Eixiren en confusió espantosa, á corre cuixa, y se dirigiren cap á las rocas del mar y cap als viaranyes de la muntanya de Montjuich; però, encalzata pel poble que 'ls perseguió ab verdader furor, foren apunyalats sense escapar-se mes que 'ls tres bisbes, que 'l poble respecta, y alguns servents per qui els bisbes intercediren.»

Ja ho veuen els tres bisbes, ab tot y estar compromesos ab el poder central, s'escaparen de que 'ls deixessin fets un garbell.

Passan els sígles, mes lo que no passa ab ells es la tendència clerical dels companys de causa.

Al Cardenal Cassanyas també li han donat una gran creu.

Pero no la de Carlos III, ni la de Alfonso XII, ni la de Isabel la Católica: l'hi han donat la del Sant Sepulcre. La mes funeralia de totas.

Tot això tindrà adelantat el dia que 's mori. Podrà férse-la posar en el panteón.

L'altra dia va ser denegada l'autorisació pera celebrar un meeting sols per haverse anunciat qu'en el mateix hi pendrián part alguns noys fent propaganda republicana y lliure pensadora.

¡A quin extrém ha arribat la situació actual!

La paraula de uns noys l'hi arriba á fer por.

Que 'm dispensi'l Sr. González Rothwos: lo que ha fet en aquest particular no es una mida de govern; es mes aviat una solemne criaturada.

ENDEVINALLES.

XARADA

Rendinté á discreció vas entregar la hu-dugas tercera quarta y el teu cor á un poca solta vil, qui sense honor de ta credulitat se vs burlará.

Com una sis-hu quinta en ton gosar estavas de contents, ans que l'amor clavés el seu fbló y ans que'l dolor logrés dels ulls la fel fer salicar.

Pobretal pel disgust obsessionada, total ab ell has vist aquest dilema: quart provocar la mort ó bé fugir.

La desesperació 't deixa cegada bonica, exuberantia crisanima encare no espigada á mitj florir.

J. COSTA POMÉS

ANAGRAMA

Part del cos molt estimada es lector el meu total y lluny de ser arengada el tot, es peix que molt val.

JOAN JANSANA

TRENCA-CLOSCAS

D. SILA DE ROCA

CONVERSA

—A quina hora vols que vingui, Enrich?
—Minut mes minut menys, vina per allá á las cinch... Are no vinguis massa aviat ó massa tart, perque 'm trobarfas fora.

—Y si acas ets fora, jahont seràs?
—A casa 'l que t' he dit.

S. DORMUA M.

GEROGLÍFIC

AR AR
LI YG
L
E E E E
I I

ENRICH DOMÈNECH

CORRESPONDÈNCIA

Caballers: PI. Q. AL, Miguel Gibergans, Ramón Molins, Indalecio Vergés, Miquel Planas, Agustí Monistrol, S. F., J. Ferret Navarro, Ll. P. Esparter, Jaume Liach de V., Joan Catau, Sastret, Pascual (El alicant), Pep Japonés y Viñals y Culcusi de Granollers: No, caballers.

Caballers: Toni Baduá, Paco Alegría, Juan Roura, Carlos Pons, Suit-Suet y Un calisay: Sí, caballers.

Caballers: Jaume Puig: Sentim no poguerlos complaire 1º perque no 'ns preocupa l'assumpto y 'ns sabrà greu que preocupe als nostres amics, (aixís com extrañém que siga la constant obsessió dels contraris) y 2º perque la cosa 's prestaria á martingala que no volém ni necessitem fer ni consentir. —L'Avi Riera: Rebuts y gracies. —J. Moret de Gracia: Idem. —E. Salas: ¡Que hi vol fer.. si la gent de bé.. es aixís! —M. B.: Tants mercedes. —Clar y Net: Aixó dels versos ho primila millor. La idea es lo que flaqueja. —Francisco Moreno: No sé si se 'n podrà treure profit. —Noy del Niu: No pot ser. —Carlos Pujol: Tampon. —Un que ho té tot: Nonis. —Ajedrecista: No estém per jaques. —Joseph R. Codorniu: No van mal. —C. Pla: Deixis veure, si es servit. El dibuix no va mal, pero no té assumptu. —R. Montabiliz: No fa —J. Nicolau: No podem ocuparnos n. —Mirabent: Veurém. —J. Costa Pomés: Mercede. —E. Novell Sans: ¡Ay, si tinguessim prou espay disponible, si, señor! —Antolí B. Ribot: Potser sí. —A. Ribas Ll.: Puedes. —A. Llauderó M.: Cá, hombre, cá! —J. Romaní C.: Ho decidiré. —Centella de la Costa, Casals, José Sorell, J. B., P. A., A. y T., P. F., J. T., F. B., J. K. D., R. B., J. G. y V. R.: No 'ns es possible insertar las cartas que 'ns remeten per varis motius

Dissapte dia 25

NÚMERO EXTRAORDINARI

DE
LA CAMPANA DE GRACIA
8 planas — 10 céntims

Imprenta LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilieux y C°

Formar ab aquestes lletras el títol de un drama castellà.

A. CARARACH